

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Lecznictwa

DLU.054.66.2024.ŁR
Warszawa, 11 września 2024

Pan
Tadeusz Urban
Prezes
Okręgowej Rady Lekarskiej
Śląska Izba Lekarska

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo nr ŚIL.DS. 235.2024.KM, przy którym przekazano rezolucje nr 1 i nr 2 podjęte podczas XLIV Okręgowego Zjazdu Lekarzy w Katowicach w dniu 12 kwietnia 2024 r. uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Odnosząc się do rezolucji nr 1 w przedmiocie **zmian przepisów w zakresie prawa pacjentów do wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej bez względu na miejsce zamieszkania**, uprzejmie informuję, iż zgodnie z obecnie obowiązującą regulacją ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2527) świadczeniobiorca ma prawo wyboru świadczeniodawcy (lekarza POZ, pielęgniarki POZ lub położnej POZ), udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, spośród świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej niezależnie od miejsca zamieszkania. Uprzejmie informuję, iż zgłaszany problem, zwłaszcza w kontekście odbywania wizyt domowych, jest obecnie przedmiotem analiz prowadzonych w Ministerstwie Zdrowia, co do ewentualnej konieczności doprecyzowania norm regulujących zagadnienie będące przedmiotem nadesłanej rezolucji.

Należy zauważyć, iż w toku działań podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia przekazane uwagi i spostrzeżenia poddawane są szczegółowej analizie. Jednocześnie należy nadmienić, iż Ministerstwo Zdrowia dokłada wszelkich starań, w celu wypracowania przy współpracy ze środowiskiem eksperckim, rozwiązań pozwalających na zapewnienie pacjentom właściwego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, przy jednoczesnym uwzględnianiu interesów osób wykonujących zawody medyczne.

W odniesieniu do rezolucji nr 2 w przedmiocie **zniesienia obowiązku odbywania kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej przez część czynnych lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej** należy zauważyć, iż podstawowa opieka zdrowotna została oparta na medycynie rodzinnej.

Poruszona w piśmie problematyka dotyczy wskazania katalogu tych lekarzy, którzy dotychczas posiadają status lekarza POZ, a którzy do dnia 31 grudnia 2024 r., aby ów status utrzymać są obowiązani do ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej.

Należy zauważyć, iż zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2527), (dalej „ustawa o POZ”) przyjmuje się, że docelowo lekarzem POZ jest lekarz:

- 1) posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej albo
- 2) odbywający szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie medycyny rodzinnej, albo
- 3) posiadający specjalizację II stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej, albo
- 4) posiada specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii, pod warunkiem ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej

- z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej albo który wykonuje zawód u świadczeniodawcy, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, wybrany przez świadczeniobiorcę zgodnie z art. 9.

Nadmieniam, iż w zakresie obowiązku ukończenia ww. kursu przez lekarzy pediatrów przepis w aktualnym brzmieniu wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Jednocześnie z uwagi na niedobór kadry lekarskiej posiadającej specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej przyjęto w art. 6 ust. 2 ustawy o POZ, iż lekarzem POZ jest również lekarz:

- 1) posiadający specjalizację I stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej lub
- 2) specjalizację I lub II stopnia, lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych

- udzielający świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej przed dniem 31 grudnia 2024 r., pod warunkiem ukończenia kursu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, z zastrzeżeniem art. 14 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1172).

Jednocześnie należy podnieść, iż zgodnie z przepisem art. 14 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1172), (dalej „ustawa o zmianie”), lekarz:

- 1) który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie medycyny ogólnej lub specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub specjalizację I lub II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii,
- 2) inny niż wymieniony w pkt 1, udzielający nieprzerwanie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przez okres nie krótszy niż 10 lat, świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej

- zachowuje po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Wynikający z przepisów ustawy o POZ wymóg ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej nie dotyczy tych lekarzy, którzy objęci są regulacją art. 14 ustawy o zmianie. Zgodnie z przyjętymi regułami wykładni regulacja ta stanowi *lex specialis* wobec ogólnych wymogów przewidzianych w ustawie o POZ i stanowi samoistne źródło praw i obowiązków wyrażone wobec wymienionych w dyspozycji przywołanego przepisu podmiotów. Przy tym należy zauważyć, iż przepis art. 14 ustawy o zmianie nie uzależnia zachowania przedmiotowego prawa do zachowania statusu lekarza POZ przez wymienionych w jego treści lekarzy od ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej.

Należy również wskazać, iż ustawa o POZ nie zawiera przepisów uchylających ustawę o zmianie bądź uchylających art. 14 ustawy o zmianie. Przepis art. 14 ustawy o zmianie jest więc nadal przepisem obowiązującym. Zatem mając powyższe na uwadze należy przyjąć, iż **obowiązek ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej, nie dotyczy tych lekarzy**

spośród lekarzy, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i w art. 6 ust. 2 ustawy o POZ, którzy na dzień wejścia w życie ustawy o zmianie (29 września 2007 r.), spełniali warunki, o których mowa w art. 14 ustawy o zmianie.

Nadmienić należy, iż obowiązek ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej jest wymogiem uzupełniającym dla lekarza specjalisty w dziedzinie pediatrii, chorób wewnętrznych i medycyny ogólnej (z zastrzeżeniem art. 14 ustawy o zmianie), a jego odbycie nie skutkuje uzyskaniem tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej. Kurs ten nie powoduje uzyskania przez lekarza nowej specjalizacji, jedynie uprawnia go do pracy w określonym poziomie systemu ochrony zdrowia w ramach ubezpieczenia zdrowotnego – w POZ.

Ponadto, uprzejmie informuję, iż w Ministerstwie Zdrowia aktualnie prowadzone są prace legislacyjne w zakresie zmiany przepisów obejmujących zagadnienia związane koniecznością ukończenia kursów w dziedzinie medycyny rodzinnej. Na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacyjnego opublikowany został projekt ustawy o zmianie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz niektórych innych ustaw (UD 23). Podjęte w projekcie założenia zmierzają m.in. do przedłużenia czasu potrzebnego do ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej oraz przyznanie zwolnienia z obowiązku odbycia ww. kursu wobec lekarzy legitymujących się co najmniej 10-letnią pracą jako lekarz POZ, a także rozszerzeniu katalogu podmiotów, które pokrywają koszty kursu o jednostkę prowadzącą kurs oraz z wykorzystaniem środków unijnych.

W projekcie proponuję się przedłużenie czasu koniecznego do ukończenia kursów w dziedzinie medycyny rodzinnej do 31 grudnia 2026 r. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że obowiązek odbycia kursu dotyczy w przeważającej mierze lekarzy posiadających duże doświadczenie w wykonywaniu zadań lekarza w ramach POZ, projekt zakłada zniesienie obowiązku ukończenia kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej wobec lekarzy, którzy przez okres co najmniej dziesięciu lat udzielali świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, jako lekarze POZ.

Nadmienić należy, iż sposób przeprowadzenia, tryb jego odbycia, program kursu zostały szczegółowo uregulowane w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie ramowego programu kursu w dziedzinie medycyny rodzinnej (Dz. U. poz. 1017). Aktualnie prowadzone prace legislacyjne dotyczące zmian ww. rozporządzenia obejmują rozwiązania znacząco upraszczające zasady realizacji ww. kursów polegające m.in. na umożliwieniu odbycia kursu w formie *online*.

Z wyrazami szacunku

Michał Dziegielewski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/